

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНІ ФЕМ ІМЕНІ ОЛЕГА БАЛАЦЬКОГО
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА

До захисту допускається
Завідувач кафедри, проф.
_____ В.М.Боронос
« ____ » _____ 2020 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

НА ТЕМУ:

Фінансовий стан підприємства та його оцінка

Освітній рівень “Бакалавр”

Спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»

Керівник роботи:

(підпис)

Жукова Т.А.

(ініціали, прізвище)

Студент:

(підпис)

Єрмоленко К.О.

(ініціали, прізвище)

Група:

Ф-61

Суми

2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри, проф.

_____ В. М. Боронос

« _____ » _____ 2020 р.

ЗАВДАННЯ
до дипломної роботи

Студент (-ка) групи Ф-61 інституту фінансів, економіки та менеджмента імені
Олега Балацкого спеціальності Фінанси, банківська справа та страхування

Єрмоленко Катерина Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема роботи: Фінасовий стан підприємства та його оцінка

Затверджено наказом по СумДУ № _____ від « _____ » _____ 2020 р.

Термін здачі студентом завершеної роботи « _____ » _____ 2020 р..

Вихідні дані до роботи: _____

Зміст основної частини роботи (перелік питань, що підлягають розробці):
Основна частина дипломної роботи складається з трьох розділів. У першому розділі розглянуто сутність здійснення оцінки підприємства, цілі та завдання, фактори впливу, принципи та напрямки аналізу фінансового стану підприємства, методи та моделі оцінки, інформаційна база фінансового аналізу стану підприємства,

У другому розділі розглянуті різноманітні показники, які використовуються для аналізу фінансового стану підприємства, їх аналіз, висновок про діяльність ПрАТ «Дніпровагонмаш»

У третьому розділі проведено аналіз, зроблені висновки стосовно фінансового стану підприємства та шляхів покращення.

Дата видачі завдання: « _____ » _____ 2020 р.

Керівник дипломної роботи: Жукова Т.А. _____

(підпис)

Завдання прийнято до виконання « _____ » _____ 2020 р.

РЕФЕРАТ

Дипломна робота 43 стор., 8 рис., 8 табл., 30 джерел, 2 додатків на 5 стор.

Мета дослідження – є обґрунтування теоретичних положень та удосконалення практичних аспектів оцінки фінансового стану підприємства та шляхів його покращення

Об'єкт дослідження – є процес оцінки фінансового стану підприємства

Предмет дослідження – теоретичні та практичні аспекти оцінки фінансового стану підприємства.

Методи дослідження – теоретичного узагальнення, систематизації та класифікації, аналізу та синтезу, прогнозування тощо.

Структура роботи. Основна частина дипломної роботи складається з трьох розділів.

Основна частина дипломної роботи складається з трьох розділів. У першому розділі розглянуто сутність здійснення оцінки підприємства, цілі та завдання, фактори впливу, принципи та напрямки аналізу фінансового стану підприємства, методи та моделі оцінки, інформаційна база фінансового аналізу стану підприємства,

У другому розділі розглянуті різноманітні показники, які використовуються для аналізу фінансового стану підприємства, їх аналіз, висновок про діяльність ПрАТ «Дніпровагонмаш»

У третьому розділі проведено аналіз, зроблені висновки стосовно фінансового стану підприємства та шляхів покращення..

**ФІНАНСОВИЙ СТАН, ЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ, АНАЛІЗ
ФІНАНСОВОГО СТАНУ, ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ, ЛІКВІДНІСТЬ, ОЦІНКА
СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА**

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Сутність діагностики фінансового стану підприємства як об'єкта економічних досліджень	6
1.2. Методи та моделі оцінки фінансового стану підприємства	8
2. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПРАТ «ДНІПРОВАГОНМАШ» ТА ЙОГО ОЦІНКА	14
2.1. Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Дніпровагонмаш» та його економічного середовища.....	14
2.2. Аналіз показників фінансового стану ПрАТ «Дніпровагонмаш»	17
3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ.....	26
3.1. Напрями поліпшення фінансового стану та ефективності використання ресурсів.....	26
3.2. Рекомендації щодо покращення фінансового стану ПрАТ «Дніпровагонмаш» на основі його діагностики.....	30
ВИСНОВКИ.....	32
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	34
Додаток А Баланс ПрАТ «Дніпровагонмаш».....	38
Додаток Б Звіт про фінансові результати ПрАТ «Дніпровагонмаш».....	41

ВСТУП

У жорстких умовах конкурентної боротьби на ринку зростає важливість достовірної оцінки фінансового стану підприємства, адже саме він є найважливішим показником результату діяльності суб'єкту господарювання.

Належну увагу необхідно приділити фінансовому результату – прибутку або збитку, тому що він показує не тільки ефективність управління, а й раціональність використання майнових та нематеріальних ресурсів, доцільність та економічність адміністративних, збутових та інших витрат.

Теоретико-практичним аспектами розвитку методики оцінки фінансового стану підприємств займались вітчизняні та іноземні вчені такі як: В. Забродський, Т. Берднікова, Е. Коротков, В. Раппорт, Р. Сайфулін, А. Вартанов, М. Білик, І.Олексів, В. Савчук, Ю Цал-Цалко, В. Герасимчук, А. Градов, П. Єгоров, О. Стоянова, Н. Чумаченко, Г. Швиданенко, А. Шеремет, Н. Кизим, Ю. Лисенко, Б. Літвак, О. Олексюк, Н. Родіонова, З. Соколовська, та ін.

Більшість тезисів в наукових роботах вчених-мають суперечливий характер, а саме в моментах вживання сукупності показників для оцінки підприємства. Сьогодні навіть на законодавчому рівні не прийнято загального підходу до аналізу фінансового стану підприємства.

Актуальність, дипломної роботи зумовлена значимістю теоретико-практичних та наукових аспектів в умовах сучасного ринку, що в свою чергу визначили мету і головні завдання.

Метою дипломного дослідження є аргументування та підтвердження ефективності теоретичних та практичних аспектів оцінки фінансового стану підприємства та шляхів його покращення. Для досягнення поставленої мети поставлені **завдання**:

- дослідити економічну суть оцінки фінансового стану підприємства як об'єкта економічних досліджень;
- пояснити важливість аналізу оцінки фінансового стану підприємства в змісті управління фінансово-господарською діяльністю;

- узагальнити методологічні інструменти аналізу фінансового стану підприємства;
- дати узагальнену характеристику фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Дніпровагонмаш»;
- проаналізувати ліквідність та платоспроможність ПрАТ «Дніпровагонмаш» для оцінки його фінансового стану;
- надати рекомендації щодо покращення ефективності діяльності ПрАТ «Дніпровагонмаш»;

Об'єктом дослідження є процес оцінки фінансового стану підприємства.

Предмет дослідження – теоретичні та практичні положення оцінки фінансового стану підприємства.

Структура роботи. Основна частина дипломної роботи складається з трьох розділів. У першому розділі розглянуто сутність здійснення оцінки підприємства, цілі та завдання, фактори впливу, напрямки діагностики фінансового стану підприємства, методи та моделі оцінки, інформаційна база фінансового аналізу стану підприємства,

У другому розділі розглянуті різноманітні показники, які використовуються для аналізу фінансового стану підприємства, їх аналіз, висновок про діяльність ПрАТ «Дніпровагонмаш»

У третьому розділі проведена діагностика попереднього дослідження, зроблено підсумок, щодо фінансового стану підприємства та надано рекомендації шляхів покращення.

Фактологічну основу роботи складають наукові роботи економістів, матеріали з інтернет ресурсів, фінансова звітність ПрАТ «Дніпровагонмаш» (форми фінансової звітності №1 „Баланс” та №2 “Звіт про фінансові результати” за період 2015-2019 рр)

1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність діагностики фінансового стану підприємства як об'єкта економічних досліджень

Кризові умови господарювання на даному етапі є визначальними в діяльності сільськогосподарських підприємств та прямо впливають на фінансовий результат. В умовах нестабільного середовища необхідна швидка адаптація сільськогосподарських підприємств до нових умов господарювання. Необхідність здійснення фінансової діагностики в сучасних умовах не тільки не знизилася, але навпаки значно зросла, адже тепер від того, в якому фінансовому стані знаходиться підприємство, залежить його звичайне виживання в умовах кризи. Саме тому діагностиці фінансового стану підприємства приділяється багато уваги як з боку його акціонерів, які зацікавлені в підвищенні ефективності діяльності підприємства, так і з боку інвесторів, які планують вкласти в нього свої грошові кошти. Діагностику слід розглядати як центральний елемент механізму забезпечення фінансового управління підприємства. В оцінці фінансового стану основними моментами положеннями є ефективність використання матеріальних і фінансових ресурсів, оптимізацією продуктивності виробництва, прискоренню обороту оборотних коштів, рентабельності діяльності. Тому оцінку фінансового стану можна визнати, як головний спосіб контролінгу фінансово-господарської діяльності підприємств[6]

Завдяки тому, що актуальність фінансового аналізу лише зростає, сьогодні в світі існує дуже багато всіляких методичних підходів щодо його проведення, при цьому розвиток останніх не припиняється ні на хвилину, а якщо подивитися на ситуацію в цілому, то відбувається постійне їх удосконалення, що позитивно впливає на підсумковий результат даної аналітики.

У роботах провідних національних та іноземних вчених-економістів досліджені положення пов'язані з дослідженням фінансового стану

підприємства, його оцінкою та шляхами покращення. Серед вчених, які досліджували аналітику фінансового стану підприємств, має місце виокремити таких, як М. Білик [1], Т. Мулик [2], О. Материнська [3], І. Олексів [4], В. Подольська [5], Р. Фещур [4], Ю. Цал-Цалко [6] та інші. Більшість тезисів в наукових роботах вчених-мають суперечливий характер, а саме в моментах вживання сукупності показників для оцінки підприємства.

Практичне значення систематичної оцінки фінансового стану підприємства полягає у забезпеченні ефективного функціонування. Отже, фінансовий стан є найголовнішою характеристикою діяльності підприємств. Проводячи діагностику фінансового стану необхідно використовувати різні методи, прийоми з урахуванням усіх можливих факторів впливу показаних на Рис. 1.1.

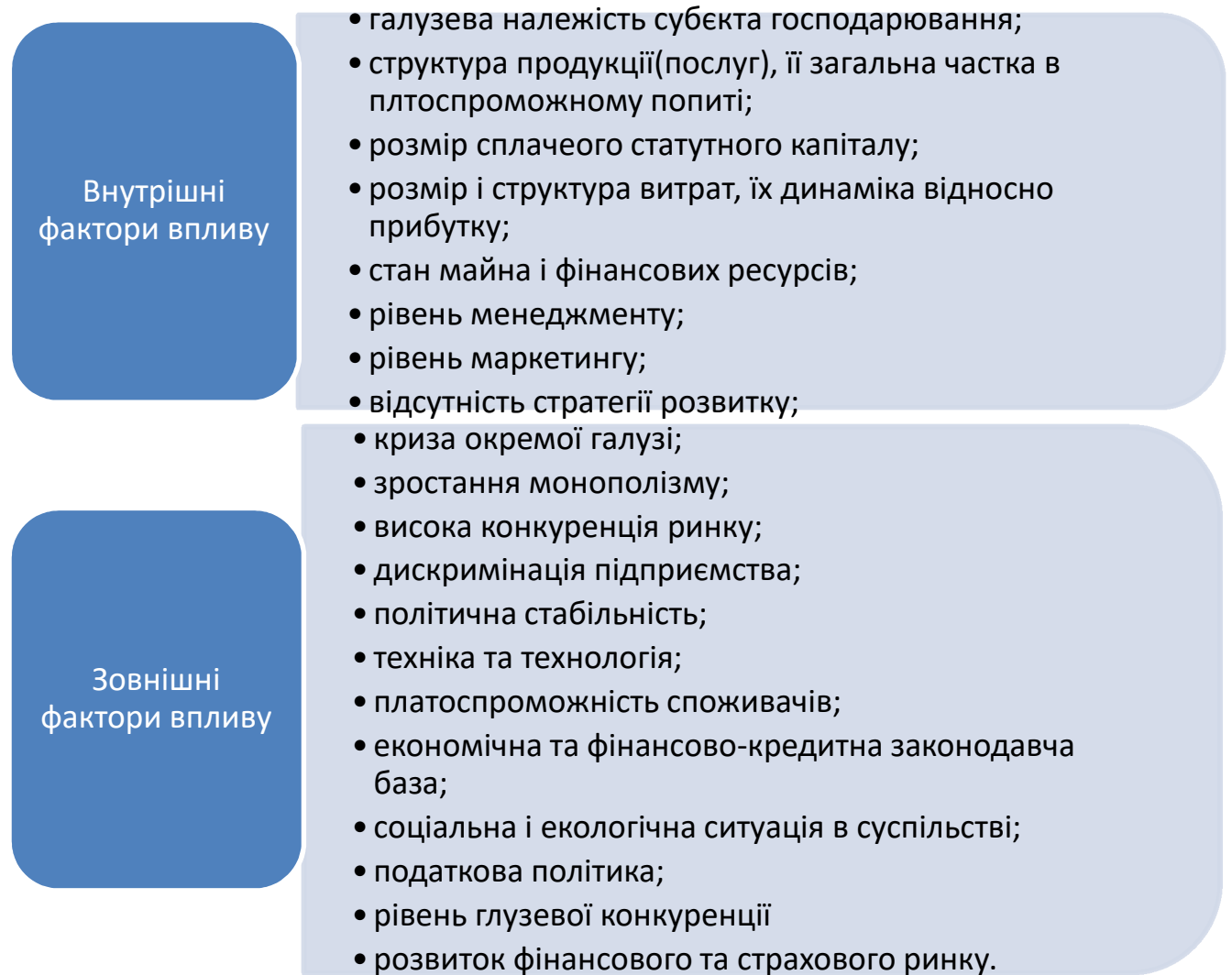

Рисунок 1.1 - Деталізація внутрішніх і зовнішніх факторів впливу [створено автором]

Деталізованіше сутністю поняття «фінансовий стан підприємства» - є найголовніша характеристика результату діяльності кожного підприємства, що оцінює ефективність всіх складових у фінансових відносинах підприємства, та факторів впливу.

Проаналізувавши різні підходи науковців до трактування сутності поняття «фінансовий стан підприємства», зауважимо, що вони зводяться до важливості проведення його діагностики для ефективності та прибутковості.

Сутність фінансового стану полягає у можливості підприємства розвивати виробничу діяльність в умовах нестабільного економічного середовища. Ефективна фінансово-господарська діяльність будь-якого підприємства є його основою. Думки науковців стосовно трактування сутності поняття фінансового стану підприємства зводяться до потреби постійного проведення його аналізу для забезпечення прибуткової діяльності. Належний рівень фінансового стану підприємства зазвичай має тимчасовий характер, адже діагностика фінансового стану за допомогою співставлення показників фактичних із нормативними повинна проводитися безперервно. Проведення цих заходів сприяє забезпеченню необхідною інформацією стосовно фінансового стану підприємства всіх учасників виробничого процесу.

1.2. Методи та моделі оцінки фінансового стану підприємства

Досліджуючи сутність оцінки фінансового стану підприємства, потрібно застосовувати критичні підходи до наукових підходів щодо трактування сутності фінансового стану, яких досить велика кількість

Фінансовий аналіз є способом акумулювання інформації, її трансформації та використання. Основною метою є отримання інформативних параметрів, що можуть представити точне та об'єктивне відображення фінансового стану підприємства, його прибутків та збитків, динаміку зміни активів та пасивів.

Сьогодні достовірна та повна оцінка фінансового стану підприємств стала надзвичайно важливим, адже за її результатом буде здійснюватись планування та розробка алгоритму управлінських рішень по всіх позиціях фінансової діяльності підприємства, тобто створюється інформаційне підґрунтя щодо реструктуризації та підвищення ефективності. Інформаційні інтереси основних зовнішніх користувачів зображено на Рис[1.2].

Рисунок 1.2 – Інформаційні інтереси основних зовнішніх користувачів
[створено автором на основі джерела 7]

Інформаційні інтереси внутрішніх користувачів дещо вужчі, для персоналу бухгалтерії він заключається в оцінці показників, для фінансової служби підприємства в прогнозуванні ефективності та конкурентноспроможності, для

працівників в оцінці здатності підприємства, для керівництва в визначенні напрямів розвитку.

Для досягнення головної мети діагностики фінансового стану підприємства - об'єктивної оцінки та знаходження потенційних можливостей оптимізації ефективності формування й використання фінансових ресурсів - можуть застосовуватися різні методи та прийоми, які в свою чергу можна поділити на спрощені та розгорнуті. Спрощені прийоми дають оціночний результат, розгорнуті мають діагностичний характер. Рис 1.3

Рисунок 1.3 – Види прийоми аналізу [створено автором]

В залежності від завдань можна застосовувати два види діагностики фінансового стану підприємства – експрес-діагностика та фундаментальна діагностика показано на Рис. 1.4.

Рисунок 1.4 – Цілі видів діагностики[створено автором]

Експрес-аналіз є невід’ємною частиною повного фінансового аналізу. Даний вид аналізу доцільно використовувати в якості проміжного етапу фінансового контролю за рахунок швидкості проведення і простоти. Експрес-аналіз може бути використаний у якості методу попереднього етапу дослідження. За його допомогою можливо визначити основні напрями фінансово-господарської діяльності та, на їх основі, визначити пріоритетні напрями поглибленої оцінки. [8]

Гнучкість системи діагностики дозволяє, відповідно до цілей та завдань, використання відповідної системи діагностичних показників.

Сьогодні ще не створено універсальної системи діагностики фінансового стану підприємства, що могла б враховувати мету даного фінансового аналізу, змінний перелік множини оцінювальних показників, який змінюється в залежності від умов розвитку галузі, її специфіки, умов функціонування та внутрішнього та зовнішнього економічного середовища. Основними й найбільш розповсюдженими методами діагностики фінансового стану є: комплексний, інтегральний, беззбитковий та рівноважний. Рис. 1.5.

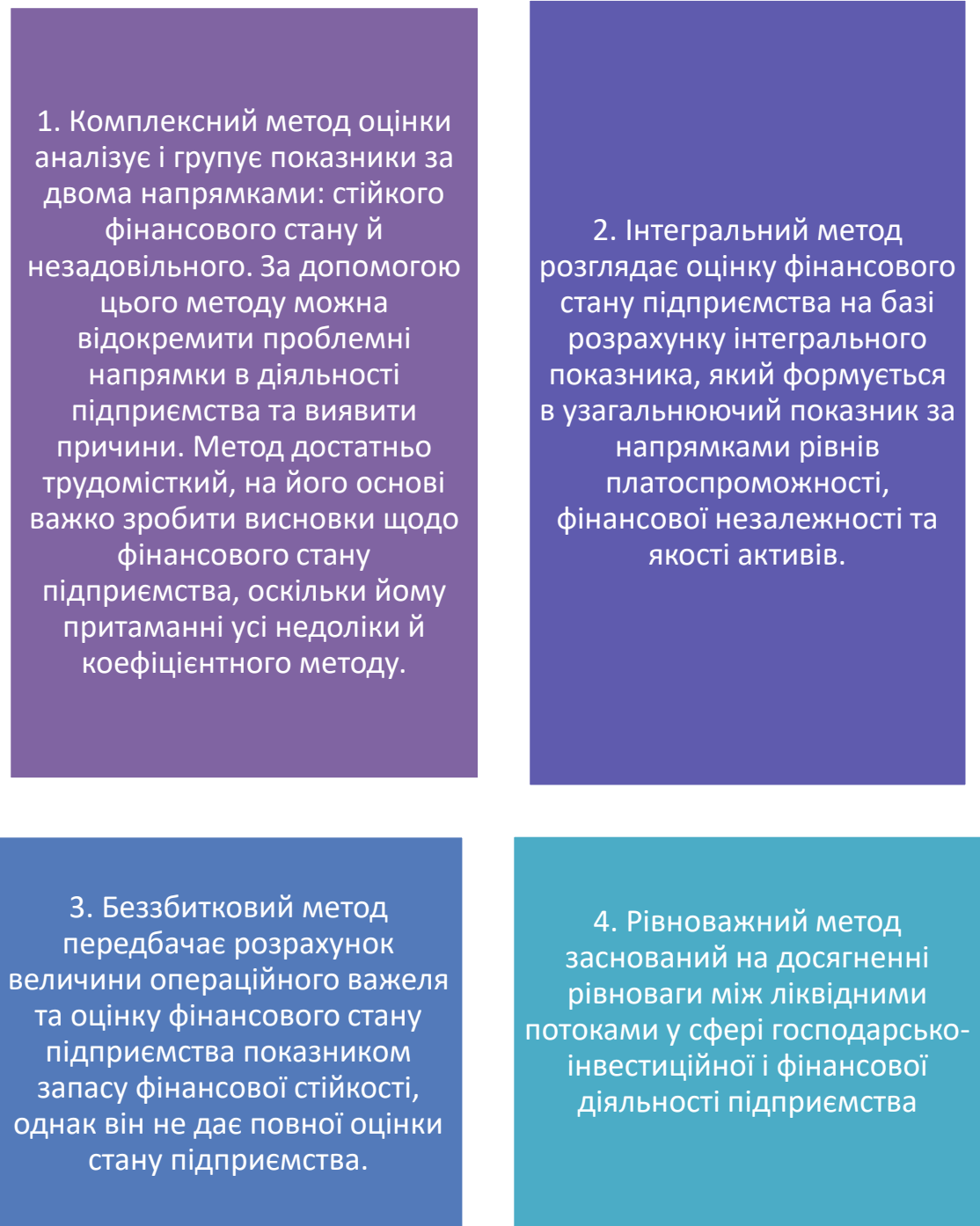

Рисунок 1.3 – Методи діагностики фінансового стану [створено автором]

Проаналізувавши наведені методи, що застосовуються в аналітиці фінансового стану підприємства, можемо спостерігати, що є достатня множина різних методів, але ні одна з них повністю не адаптована до сучасної фінансово-економічної ситуації України. Існує проблема удосконалення існуючих та розроблення нових методів діагностики, що вимагає належного

дослідження, пов'язаного з постійною зміною умов та впливаючих чинників на функціонування підприємств. Створення нових підходів надасть можливість отримання реальної та об'єктивної інформації про фінансове становище підприємства, про фактори впливу економічного середовища, ефективність використання обраної бізнес-моделі, дати деталізовану оцінку використання наявних ресурсів підприємства, забезпечить зовнішніх і внутрішніх користувачів достовірною інформацією для прийняття стратегічних, управлінських рішень. [9]

Отже, при дослідження фінансового стану підприємства можна застосовуватись будь-які, методики та прийоми. Для визначення застосування конкретних методів необхідно спочатку визначитись з цілями, завданнями та проблемами які необхідно вирішити.

2. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПРАТ «ДНІПРОВАГОНМАШ» ТА ЙОГО ОЦІНКА

2.1. Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ПрАТ “Дніпровагонмаш” та його економічного середовища

Сьогодні вагонобудування в Україні – є дуже перспективною галуззю, так як залізничний транспорт являється одним із важливих факторів існування економіки країни. Залізничний транспорт забезпечує велику частину перевезень товарів, а також не слід забувати і про багаточисельний пасажиропотік.[10]

ПрАТ “Дніпровагонмаш” в ТОП-5 найприбутковіших підприємств у сфері вагонобудування. Виготовляє вантажні та промислові вагони з 1926 року. Досвід колективу розробників, сучасні засоби проектування та гнучка технологія виробництва надають можливість виготовлення - 150 моделей вагонів в активі підприємства, мати найширшу номенклатуру продукції, що випускається серед вагонобудівників в Україні та країнах СНД, що підтверджується 80 відсотками від обсягу всього виготовленої продукції відправляється на експорт.

Середня кількість працівників становить 3117 осіб. Керівництво постійно вдосконалює кадрову програму ПрАТ "Дніпровагонмаш", що спрямована на покращення організації виробництва, забезпечення зростання продуктивності праці та зниження собівартості продукції, підвищення ефективності використання трудових ресурсів та підвищення кваліфікації персоналу.

Найбільш популярні моделі: напіввагони, вагони-хопери для зерна та платформи з підвищеним рівнем надійності, довговічності, зручності та інших техніко-економічних показників.

Основними клієнтами ПрАТ "Дніпровагонмаш" потягом 2019 року були:

- ТОВ "ТАС-ЛОГІСТІК", м. Київ, Україна;
- ТОВ "ОТП Лізинг", м. Київ, Україна;
- ПАТ "ПУМБ", м. Київ, Україна;

- ПрАТ "Укртранслізинг", м. Київ, Україна.

Основними конкурентами є:

- ПАТ "Крюківський вагонобудівний завод", м. Кременчук, Україна;
- ПАТ "Азовмаш", м. Маріуполь, Україна;
- ТОВ "Дослідно-механічний завод "Карпати", м. Новий Розділ, Україна;
- ТДВ "Попаснянський вагоноремонтний завод", м. Попасна, Україна;
- ТОВ "Дизельний завод", м. Кривий Ріг, Україна.

Частка ПрАТ "Дніпровагонмаш" в загальному обсязі виробництва вантажних вагонів України за підсумками 2019 року склала 19 %.

Результат господарювання, тобто прибуток або збиток відображає ефективність функціонування підприємства не тільки в цілому, а й зокрема, функціонування його фінансової, інвестиційної та операційної діяльності. Крім того, фінансовий результат є основним критерієм стратегії суб'єкта господарювання. Тому проаналізуємо фінансовий результат у розрізі 2015-2019 років.

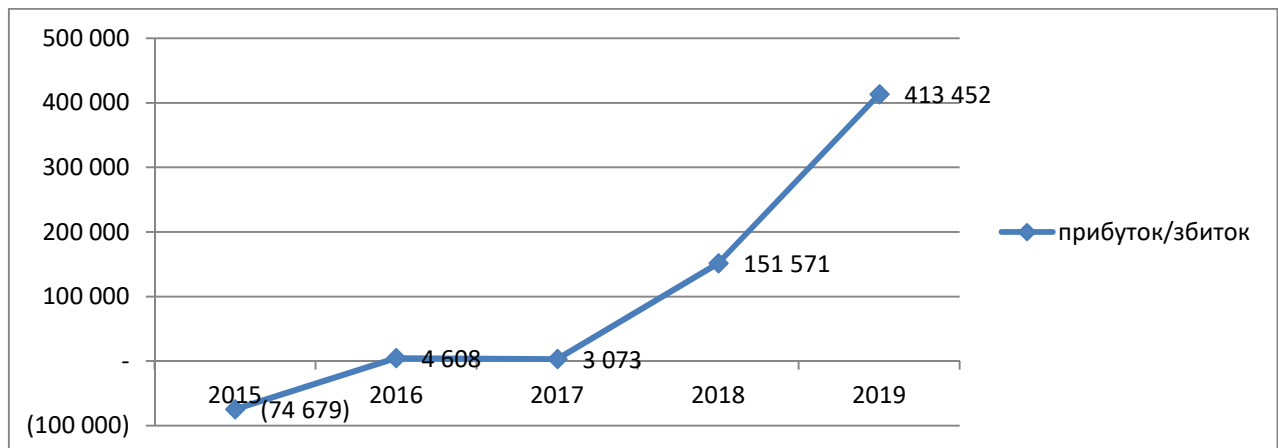

Рисунок 2.1 - Чистий фінансовий результат ПрАТ «Дніпровагонмаш» за період 2015-2019 роки(в грн)

Збиток у розмірі -75 тис. Зумовлюється падінням обсягів виробництва на полотні економічної кризи, інфляційних процесів та конфліктних відносин з Росією, що є важливим уточненням, адже більшість продукції виготовлялась для експорту саме цій країні. Значний ріст в 2016-му, реалізація 404-х вагонів, тоді як в 2015-му тільки 68. В кінці 2016-го року ПрАТ «Дніпровагонмаш» виграв тендер в «Укрзалізниці» на виготовлення вагонів, тому спостерігаємо

динамічне зростання кривої. У 2018 році спостерігається загальне економічне зростання порівняно з 2017-м, завдяки ранньому врожаюта відновленню зростання гірничо-видобувної галузі, але одночасно посилюється вплив негативних факторів, як передвиборча невизначеність та погіршення умов торгівлі.

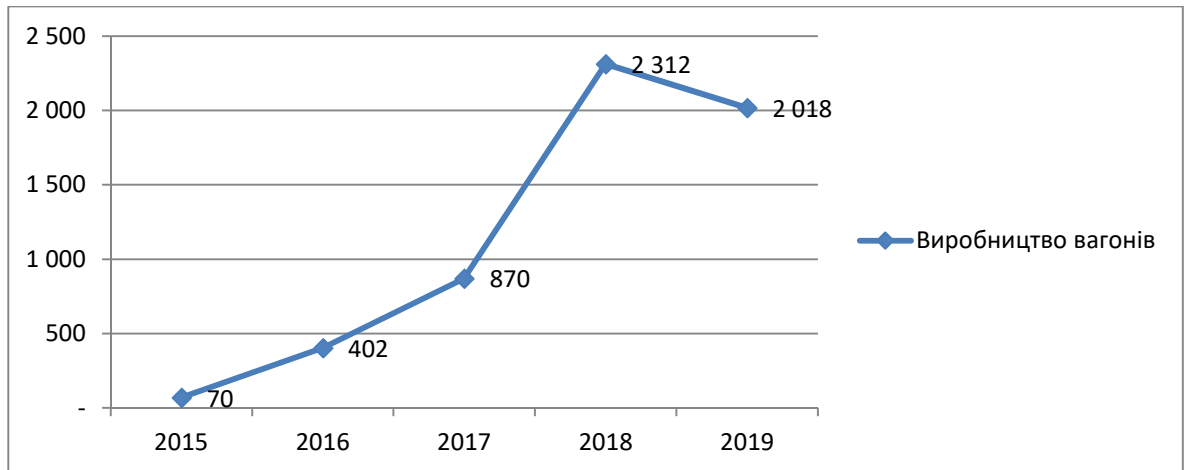

Рисунок 2.2 Динаміка реалізації вагонів за останні 5 років (в шт)

Проблеми, які впливають на діяльність ПрАТ "Дніпровагонмаш":

- відсутність тягового рухомого складу, що призводить до збільшення термінів обігу вантажних вагонів, і як наслідок, призводить до зменшення попиту на залізничні перевезення вантажів, що призводить до зменшення попиту на вантажні вагони в цілому;

- падіння обсягів вантажообігу на залізничному транспорті;

- відсутність державної політики, щодо стимулювання розвитку вагонобудівних підприємств спрямованої на переоснащення виробництва, закупівлю сучасного високопродуктивного, енергозберігаючого та екологічно безпечного обладнання;

- постійне зростання цін на сировину та комплектуючі впливає на зростання собівартості готової продукції і, як наслідок, сприяє зниженню конкурентоздатності; - дефіцит висококваліфікованих кадрів;

- недосконалий механізм планування та фінансування довгострокових державних закупівель; - неналежне виконання затвердженого плану закупівель АТ "Укрзалізниця", згідно затвердженої Комплексної програми оновлення залізничного рухомого складу України до 2020 року;

- формування профіциту залізничних вагонів, через заборону експлуатації рухомого складу з вичерпаним терміном експлуатації у Росії і, як наслідок, присутність вживаних російських вагонів на території України.

Законодавчі та економічні обмеження мають певний вплив на діяльність підприємства. Впливають на підприємство:

- зміни законодавства (у відношенні експорту, ПДВ, антидемпінгових заходів та інше);

- зміни в тарифній політиці залізничних адміністрацій країн СНД; - інфляційні процеси.

Компанія функціонує в нестабільному бізнес-середовищі України, на це впливають багато факторів: такі як недосконала законодавча база, військовий конфлікт на сході, нестабільне макросередовище, але ще не відомі наслідки пандемії 2020-го року, а саме не визначено вплив на економіку, адже вже вплив відчули на собі всі країни та всі галузі економіки й невідомо кризу якого масштабу буде відчувати Україна та її підприємства, а в нашому прикладі саме вагонобудівна галузь. Сьогодні уряд не запропонував чіткого алгоритму дій та стратегії, щодо поліпшенню умов бізнесу. У зв'язку з відсутністю чіткої тактики уряду по виходу з кризи неможливо достовірно оцінити ефект впливу на фінансовий стан Компанії. Тому неможливо спрогнозувати будь-які показники досконало та достовірно на сьогодні із-за невизначеності.

2.2 Аналіз показників фінансового стану ПрАТ «Дніпровагонмаш»

Для оцінки реального ступеня ліквідності підприємства необхідно провести аналіз ліквідності балансу. Проаналізуємо період за 2014-2019 рр. Ліквідність балансу визначається як ступінь покриття зобов'язань підприємства його активами, термін перетворення яких у гроші відповідає терміну погашення зобов'язань. Для визначення ліквідності балансу варто зіставити результати по кожній групі активів і пасивів.

Таблиця 2.1 – Ліквідність активів за період 2015-2019 роки

Актив	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
Л1	142 351	167 779	60 130	137 812	117 912
Л2	1 052 535	1 194 877	1 160 761	1 331 019	687 651
Л3	124 077	115 392	283 238	450 332	370 325
Л4	210 437	75 278	72 431	83 319	130 635

Таблиця 2.2 – Ліквідність пасивів за період 2015-2019 роки

Пасив	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
П1	3 995	38 727	59 993	140 490	54 987
П2	40 105	83 206	105 802	352 877	758 108
П3	13 764	13 780	13 822	19 817	31 725
П4	1 551 058	1 482 201	1 486 424	1 632 316	521 512

Проаналізувавши склад активів підприємства ПрАТ «Дніпровагонмаш» за ліквідністю можна стверджувати, що серед активів за останній рік діяльності ПрАТ «Дніпровагонмаш» значну частку займають активи, що швидко реалізуються. Більш наглядно структуру активів ПрАТ «Дніпровагонмаш» за 2018-2019 роки можна побачити в Табл.2.3. Аналізуючи структуру з Табл.і 2.3, активи, що швидко реалізуються займають найбільшу частку 53%, можна зробити висновок, що підприємство не відчуває проблем щодо розрахунків з кредиторами.

Таблиця 2.3 – Структура ліквідності активів та пасивів за період 2018-2019 роки

Актив	Початок періоду	Кінець періоду	Пасив	Початок періоду	Кінець періоду
Л1	7%	9%	П1	7%	4%
Л2	66%	53%	П2	16%	55%
Л3	22%	28%	П3	1%	2%
Л4	4%	10%	П4	76%	38%

Таблиця 2.4 – Ліквідність балансу ПрАТ «Дніпровагонмаш» за період 2018-2019 роки

Умова стійкої ліквідності	Результати на початок періоду	Результати на кінець періоду
$L1 \geq P1$	$L1 \leq P1$	$L1 \geq P1$
$L1 \geq P2$	$L1 \geq P2$	$L1 \geq P2$
$L1 \geq P3$	$L1 \geq P3$	$L1 \geq P3$
$L1 \leq P4$	$L1 \leq P4$	$L1 \leq P4$

Виходячи з таблиці 2.4, можна стверджувати, що баланс підприємства на кінець року є абсолютно ліквідним. У нашому випадку відбувається виконання всіх останньої нерівностей.

Однією з важливих характеристик діяльності підприємства є його майновий стан, який зазнає впливу багатьох чинників, зокрема таких, що визначається відношенням між необоротними і оборотними активами. Сучасні економісти визначають що немає сталого, ідеального коефіцієнта співвідношення, адже він варіюється в залежності від сфери діяльності даного підприємства, галузевої належності, оточуючого бізнес-середовища, ринку товарів та послуг та інших.

Для дослідження структури майна використовуються порівняльно-аналітичний баланс, отриманий шляхом ущільнення окремих статей., відповідно до масштабу проведення аналізу.

Використовуючи горизонтальний та вертикальний аналіз активу ми бачимо що відбулась незначна зміна в структурі, але за рахунок зменшення показника дебіторської заборгованості в 2019 році спостерігаємо зниження в загальній сумі відображено в Таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Структура активів за період 2018-2019 роки

Показник	31.12.2018	31.12.2019	Частина від всього активу 2018	Частина від всього активу 2019	Зміна за 2018-2019
Необоротні активи	83 319	130 635	4%	10%	6%
Запаси:	450 332	370 325	22%	28%	6%
Дебіторська заборгованість	1 394 308	704 392	68%	53%	-14%
Гроші на рахунках	137 147	117 912	7%	9%	2%
Всього актив	2 065 106	1 323 264	100%	100%	-64%

Використовуючи такий же горизонтальний та вертикальний аналіз пасиву ми бачимо що відбулась значна зміна в структурі, але за рахунок зменшення власного капіталу, а саме за статтею нерозподіленого прибутку та збільшення поточних зобов'язань та забезпечень за статтями кредиторської заборгованості в 2019 році спостерігаємо зниження в загальній сумі відображено в Таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Структура активів за період 2018-2019 роки

Показник	31.12.2018	31.12.2019	Частина від всього пасиву 2018	Частина від всього пасиву 2019	Зміна за 2018-2019
Власний капітал	1632316	521512	79%	39%	-40%
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	19817	31725	1%	2%	1%
Поточні зобов'язання і забезпечення	412973	770027	20%	58%	38%
Всього актив	2 065 106	1 323 264	100%	100%	64%

Фінансування діяльності ПрАТ «Дніпровагонмаш» відбувається за рахунок отримання грошових коштів по договорах і контрактам від продажу продукції та надання послуг. Поліпшення показників ліквідності було досягнуто шляхом зменшення дебіторської заборгованості. Політика щодо фінансування за рахунок власних коштів своєї діяльності спрямована на безперервне забезпечення фінансовими ресурсами поточної виробнично-господарської діяльності та контроль за раціональним використанням фінансових ресурсів; своєчасне перерахування платежів до бюджету, своєчасні розрахунки з постачальниками ресурсів, оплату праці персоналу; досягнення найбільш ефективних економічних та фінансових показників.

Ризик ліквідності: Поточні зобов'язання ПрАТ «Дніпровагонмаш» складають 19 % пасиву – сформовані, в основному, авансами отриманими, торгівельною та бюджетною кредиторською заборгованістю. Поточна діяльність підприємства на 82 % фінансується за рахунок власного капіталу. Решта – за рахунок отриманих авансів і кредиторської заборгованості. Можна зробити висновок про досить високу ліквідність діяльності даного підприємства. Баланс підприємства абсолютно ліквідний – ПрАТ «Дніпровагонмаш» має можливість за рахунок наявних грошових коштів та за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами погасити всю суму своїх поточних зобов'язань.

Так як визначальною характеристикою фінансового стану підприємства є його платоспроможність – здатність підприємства до швидкого погашення своїх зобов'язань, в першу чергу – короткострокових. На наступному етапі дослідження підприємства виконаємо розрахунки коефіцієнтів платоспроможності, які характеризують наявність у підприємства засобів, розміщених в активі балансу, для сплати всіх зовнішніх боргів при одночасному забезпеченні безперервного здійснення процесу господарської діяльності (табл. 2.7).

Таблиця 2.7 – Показники платоспроможності ПрАТ «Дніпровагонмаш» за 2018-2019 рр.

Показник	2018 рік	2019 рік	Рекомендовані показники
Коефіцієнт покриття	4,80	1,55	1,5-2,0
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,33	0,15	0,2-0,25
Коефіцієнт швидкої ліквідності	3,71	1,07	0,6-1

Отримані дані розрахунку показують що протягом 2018-2019 років компанія могла вчасно відповідати за своїми поточними зобов'язаннями, хоча і спостерігається зниження показників.

Таблиця 2.8 - Розрахунок показників для оцінки фінансової стійкості підприємства

Найменування показника	Показник за 2018 рік	Показник за 2019 рік	Оцінка показника	
			за нормативним значенням	за динамікою
1.Коефіцієнт автономії (концентрації власного капіталу)	0,79	0,39	>0,5	зменшення
2.Маневреність робочого капіталу	0,29	0,88	за планом	за планом
3.Коефіцієнт фінансової залежності	1,27	2,54	<2,0	збільшення
4.Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,96	0,81	>0,5	зменшення
5.Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	0,21	0,61	<0,5	збільшення
6.Коефіцієнт залучених джерел у необоротних активах	0,238	0,243	<0,1	збільшення
7.Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	0,01	0,06	<0,5	збільшення
8.Коефіцієнт довгострокових зобов'язань	0,05	0,04	<0,2	зменшення

Продовження таблиці 2.8				
9.Коефіцієнт поточних зобов'язань	0,95	0,96	>0,5	збільшення
10.Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталів	0,27	1,54	<0,5	збільшення
11.Коефіцієнт забезпечення власними коштами	0,82	0,44	>0,1	зменшення
12.Коефіцієнт фінансової стабільності	3,77	0,65	>1	зменшення
13.Коефіцієнт фінансового левериджу	0,01	0,06	<0,1	збільшення
14.Коефіцієнт забезпечення запасів робочим капіталом	3,48	1,14	>0,2	зменшення
15.Коефіцієнт страхування бізнесу	0,02	0,04	>0,1	збільшення
16.Коефіцієнт страхування статутного капіталу	5,64	5,64	за планом	за планом
17.Коефіцієнт страхування власного капіталу	0,03	0,09	>0,1	збільшення
18.Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів робочим капіталом	0,79	0,35	за планом	зменшення

Як бачимо з проведеного аналізу ПрАТ «Дніпровагонмаш» має задовільні фінансові показники діяльності.

ПрАТ "Дніпровагонмаш" має схильність до цінових ризиків: - ризик підвищення цін за сировину та матеріали, комплектуючі та енергоносії. Продукція вагобудування досить матеріаломістка (частка матеріальних витрат в собівартості складає 87-90 %). Збільшення цін на сировину на 3-5 % істотно знизить Підприємство для себе визначає порогом беззбиткової діяльності - не менше 100 вагонів на місяць. При зниженні ринкових цін на вагони на 3-5 % підприємство має високий ризик перейти до категорії збиткових. Товарна дебіторська заборгованість ПрАТ "Дніпровагонмаш" на 31.12.2019 року сформована за основною діяльністю підприємства. Основними товарними дебіторами на 31.12.2019 року були замовники вагонів, яким продукція відвантажувалася у грудні та згідно за умовами договорів оплачена в

січні 2020 року. Політика ПрАТ "Дніпровагонмаш" та його дочірнього підприємства у відношенні торгової дебіторської заборгованості полягає у систематичній роботі з дебіторами, яка включає аналіз платоспроможності, контроль строків погашення, хеджування сумнівної заборгованості шляхом створення резерву сумнівних боргів.

Із доступних нам даних ми можемо провести поверхневий аналіз. Але цього достатньо для того, щоб зробити висновки про фінансовий стан підприємства за період останніх п'яти років. Із проведеного дослідження ми бачимо задовільні показники, які знаходяться в межах допустимої норми, або мають незначні відхилення, для повного та детального аналізу необхідно більше даних, які є конфіденційними.

Подальша діяльність спрямована на розширення випускаючої продукції; на освоєння нових ринків збуту; на вирішення питань підвищення технології виробництва; на поліпшення техніко-економічних показників; на можливе зниження собівартості продукції; на оптимізацію використання енергоресурсів, сировини та матеріалів; на підвищення безпеки праці.

Перспективи подальшого розвитку ПрАТ "Дніпровагонмаш" наступні:

- збільшення обсягів виробництва і реалізації вагонів за рахунок: - розширення клієнтської бази та бази фінансових установ для реалізації спільної роботи по схемі лізингу, кредиту та іншим схемам фінансування;
- участі в тендерах ПАТ "Укрзалізниця" і ЄБРР на поставку інноваційних напіввагонів;
- збільшення кадрового ресурсу;
- удосконалення виробничих ліній, спрямованих на зниження трудомісткості і собівартості продукції, підвищення продуктивності, вдосконалення конструкції вагонів.
- зміцнення позицій підприємства на зарубіжних ринках, в тому числі на ринках ЄС;
- подальший розвиток альтернативних напрямків діяльності: ремонт вагонів та виробництво сільгосптехніки

Потрібно змінювати напрямки та переходити на високотехнологічну продукцію згідно європейських стандартів, адже з втратою російського ринку вагобудівні підприємства мають можливість змінювати бізнес-модель, так як конкуренція буде зростати необхідно удосконалювати як виробництво так і фінансову дисципліну підприємства.[10]. Ми вже дослідили за період 2015-2019 років стрімке зростання підприємства та нарощення об'ємів реалізації, однозначна заслуга керівництва, щодо обраної стратегії росту.

3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ

3.1. Напрями поліпшення фінансового стану та ефективності використання ресурсів

Багато українських підприємств переживають кризовий стан та мають досить незадовільне фінансове становище, тож необхідно розглянути напрямки, які пропонують провідні економісти що можуть поліпшити ситуацію та підвищити загальний фінансовий стан підприємств. Початковим етапом у поліпшенні фінансового стану підприємств України є знаходження оптимального відношення власного і позикового капіталу, що мало забезпечити мінімізацію фінансового ризику за максимальної рентабельності власного капіталу. Оптимізація ліквідності підприємства здійснюється за рахунок механізму фінансової стабілізації – системи заходів, спрямованих, з одного боку, на зменшення фінансових зобов'язань, а з іншого, мінімізації запасів незавершеного виробництва, та збільшення грошових активів, що забезпечують ці зобов'язання.

Для підприємства першочерговим етапом стабілізації фінансового стану є досягнення такого рівня фінансової стійкості, як досягнення повного самофінансування виробничо-господарської діяльності у режимі простого відтворення. Тобто, необхідно досягти такого рівня стабілізації при якому забезпечується стійкість, як противага зниження об'ємів виробництва і руйнування ресурсного потенціалу. Більш досконалим етапом стабілізації фінансового стану є забезпечення такої фінансової стійкості, яка зумовлює поступовий економічний ріст і перехід до розширеного відтворення [9]. Важливим моментом є забезпечення стійкості фінансового стану підприємства, що зазвичай залежить від обсягу отриманого прибутку, що має забезпечувати зміцнення матеріально-технічної бази та приріст фінансової ресурсів.

Стабілізація та покращення фінансового стану підприємства передбачають створення оптимальної структури капіталу, мінімізацію ризиків, забезпечення необхідного рівня платоспроможності, ліквідності, рентабельності, можливість здійснювати розширене відтворення на власній фінансовій основі. Для підтримання стійкого фінансового стану необхідно регулярно проводити його діагностику та оцінку, переглядати напрямки розвитку, з метою своєчасного виявлення проблеми, факторів впливу та застосування заходів щодо запобігання поширення негативних тенденцій у фінансовій діяльності підприємства. Немає уніфікованої системи, щодо покращення фінансового стану. Система заходів розробляється на основі діагностики, але економісти узагальнюючи представляють узагальнений порядок дій для підтримки фінансового стану на належному рівні, як представлено на Рис.3.1.

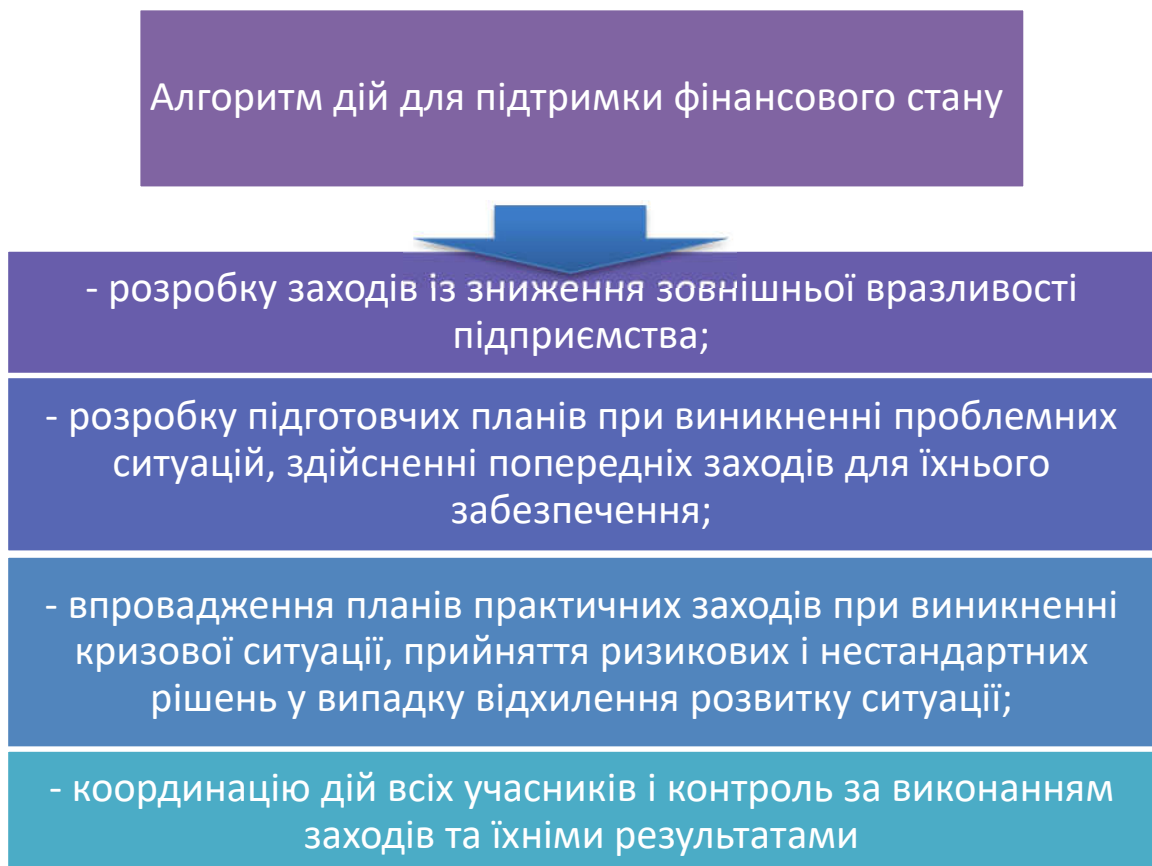

Рисунок 3.1 Алгоритм дій для підтримки фінансового стану

Створено на основі джерела [29]

Незважаючи на безліч показників фінансового становища компанії, багато аналітиків використовують власну рейтингову шкалу, яка може залежати від специфіки компанії і цілей, поставлених компанією. У будь-якому випадку вам необхідний комплексний аналіз, який повинен ґрунтуватися на декількох методах, що використовують різні показники фінансового стану компанії, щоб отримати реалістичну оцінку компанії. На підставі отриманих оцінок створюються можливості для поліпшення фінансового становища компанії. Основне завдання фінансового менеджменту компанії - знайти найкращі шляхи поліпшення фінансового становища компанії. Перш ніж розробляти можливості для покращення фінансового становища компанії, необхідно спочатку визначити, які напрямки фінансово-господарської діяльності будуть оптимізовані. У сучасних умовах ці області в основному скорочуються до зменшення дебіторської і кредиторської заборгованості, введення систем обліку та планування фінансової діяльності, розподілу прибутку і перегляду структури джерел фінансування для основних видів діяльності компанії. Поширеним методом є, зокрема, введення управлінського обліку, за допомогою якого фінансово-економічні процеси в господарській діяльності компанії можуть не тільки контролювати, а й ефективно управляти. Крім того, необхідно перевірити, чи є можливості збільшити прибутковість компанії за рахунок скорочення витрат, раціональної організації виробництва, маркетингу або надання послуг.

Важливим фактором є оптимізація оборотних коштів. Це ще один спосіб поліпшити фінансовий стан компанії за рахунок прискорення обороту коштів компанії та зменшення виробничих витрат або надання послуг без втрати якості. Окрім фінансових методів поліпшення фінансового стану компанії, застосовуються також економічні методи, що мають опосередкований вплив на фінансовий стан компанії. Одним з найважливіших способів поліпшити фінансовий стан компанії шляхом оптимізації економічних та загальних бізнес-процесів є поліпшення якості товару чи послуги, які компанія пропонує споживачам та збільшення доходу від реалізації продукції. Для здійснення більш ефективної політики щодо поліпшення фінансового становища необхідно

розробити стратегію, згідно з якою компанія використовує позиковий капітал. Також, слід покластися на вибір найбільш ефективних джерел та форм зовнішнього фінансування. Зокрема, лізингове обладнання у більшості випадків вигідніше, ніж залучення банківського кредитного капіталу. Необхідно також розробити стратегію, згідно з якою компанія погасить свої борги. Шукаючи шляхи покращення фінансового стану компанії, слід також проаналізувати стан майна компанії. Крім того, можливе вилучення невикористаних матеріальних цінностей. Певні види ризику, які впливають на діяльність компанії, слід враховувати при розробці можливостей для поліпшення фінансового стану. Це мінімізує можливі втрати. Одним з головних завдань покращення фінансового стану компанії є оптимізація бізнес-процесів у компанії. Так чи інакше, всі важливі фінансово-економічні методи поліпшення фінансового становища компанії зводяться до цього. Однак усі існуючі основні фінансово-економічні методи покращення фінансового стану компанії не можуть повністю сприяти якісному поліпшенню фінансового становища компанії. Як результат, багато компаній застосували найсучасніші методи поліпшення фінансового стану компанії у своїй фінансовій діяльності та продемонстрували свою майстерність у вітчизняних та закордонних організаціях. Такі методи можуть допомогти вам покращити ваше фінансове становище в плані ефективності в довгостроковій перспективі.

Отже, прогнозування фінансового стану підприємства завжди має здійснюватись після комплексного аналізу з метою визначення перспективного фінансового стану в найближчому майбутньому і наслідок, розробки відповідних заходів прогнозування руху грошових коштів є найважливішою складовою прогнозування фінансового стану в цілому. Достовірність, точність, обґрунтованість використовуваних методів забезпечує ефективність системи прогнозування в цілому. Реалізація вищезазначених напрямків покращить фінансове становище компанії. Фінансовий аналіз дозволяє об'єктивно оцінити внутрішні та зовнішні зв'язки аналізованого об'єкта: охарактеризувати його платоспроможність, ефективність та прибутковість діяльності та перспективи розвитку, а потім приймати обґрунтовані рішення на основі його результатів.

3.2. Рекомендації щодо покращення фінансового стану ПрАТ «Дніпровагонмаш» на основі його діагностики

Будь-яка організація може використовувати різноманітні фактори для нарощування економічного потенціалу, використовувати всі можливі, а іноді й екстраординарні заходи щодо поліпшення свого фінансового становища. Це і зміна фінансової політики, і підвищення оборотності активів, і збільшення рентабельності продажів.

На сучасному етапі розвитку економіки питання фінансового аналізу підприємств є дуже актуальним. Від фінансового стану підприємства залежить багато в чому успіх його діяльності, саме тому аналізу фінансового стану підприємства слід приділяти особливу увагу.

Об'єктом дослідження є фінансовий стан ПрАТ «Дніпровагонмаш».

Підприємство ПрАТ «Дніпровагонмаш» є досить масштабним і має достатній потенціал для подальшого виробництва.

Структуру балансу підприємства можна вважати задовільною, а підприємство платоспроможним, яке може своєчасно задовольнити вимоги кредиторів, постачальників, покупців та інших контрагентів. Провівши різні види фінансового аналізу підприємства, можна зробити висновок, що ПрАТ «Дніпровагонмаш» є досить фінансово міцним підприємством.

Основною метою підприємства в сучасних умовах можна визначити, підтримання платоспроможності, фінансової стійкості. Досить серйозну увагу слід приділити нарощуванню обсягів прибутку, і відповідно підвищення рентабельності продажів, виробництва, активів підприємства.

Головним із заходів поліпшення фінансового стану є зростання виручки від реалізації, обсяг якої залежить від: об'ємів реалізації продукції. На прикладі ПрАТ «Дніпровагонмаш» ми спостерігаємо стрімкий ріст з 2015-2018 роки, тільки в 2019 обсяги реалізації знизились на 16% відносно 2018 року, але узагальнено спостерігається стрімка тенденція росту за період досліджуваних років. Все ж для збільшення показника реалізації, необхідно активізувати

потужності збутової діяльності підприємства. Оптимізувати збутову активність можна різними методами - можна отримати наданням знижок оптовим замовникам, дещо зменшенням цін, застосування нових технологій. Експерти прогнозують що в 2020 році вагонобудівна галузь буде дуже затребувана. Заборона ввезення вагонів, що були в ужитку, з Російської Федерації, має стимулювати транспортні компанії купувати новий рухомий склад, адже якщо цього не зробити то профіцит вагонів спричинить переповнення залізничної мережі України. Так як середня зношеність вагонного парку монополіста Укрзалізниці становить 80%, то це спричинить стимулювання національного вагонобудування для оновлення парку та дасть потужний поштовх для розвитку вітчизняного машинобудівного комплексу.[8] Тому, необхідно розширювати асортимент номенклатури та захоплювати ринок, модернізувати стратегії маркетингу. Також є потреба в мобілізації внутрішніх резервів - проведенні зміни в структурі активів підприємства; суть заходів, полягає в перетворення в грошову форму наявних матеріальних та фінансових активів підприємства.

В даний час перед підприємством стоїть завдання - забезпечення фінансової рівноваги в довготривалому періоді. Загальна стабілізація фінансового стану підприємства може бути досягнутою тоді, як підприємство забезпечує тривалу фінансову рівновагу в умовах нестабільних ринкових відносин і рухається в необхідному своєму галузевому напрямі. Виконанню цього завдання сприяв би прискорений темп економічного розвитку України. На початку березня Всесвітня Організація Охорони Здоров'я оголосила спалах коронавірусу – пандемії - загрозою для всього світу, що може вплинути на діяльність підприємств та життєдіяльності громадян. керівництво не зможе оцінити подальший вплив даних подій на діяльність підприємства та її майбутню фінансову звітність.

ВИСНОВКИ

Поліпшення фінансового стану підприємства приділяється багато уваги сьогодні в умовах розвитку фінансово-економічної системи України.

Актуальність цієї проблеми привела до розробки фундаментальних методів поліпшення фінансового стану підприємств. Ці методи спрямовані на поліпшення фінансового становища компанії, підготовку інформації для прийняття управлінських рішень і розробку стратегії управління фінансовим становищем. Оскільки основні методи і моделі, доступні для поліпшення фінансового становища компанії на практиці, в чистому вигляді, не завжди можуть бути застосовні до конкретної компанії, різні передові методи і моделі для поліпшення фінансового становища, а особливо їх поєднання може забезпечити більш ефективні результати. Це пов'язано з наявністю у кожного базового методу недоліків і обмежень, які нейтралізуються їх комплексним застосуванням. Сучасні методи і моделі для поліпшення фінансового становища дозволяють подолати ці недоліки і обмеження шляхом адаптації до умов управління і поточним фінансово-економічних умов компанії.

Поліпшення фінансового стану підприємства починається з ретельного аналізу існуючої системи звітності, яка повинна давати повне уявлення про діяльність компанії. Діагностика поточної фінансово-господарської ситуації спирається, перш за все, на оцінку основних фінансових коефіцієнтів. Крім того, в діагностику входить також оцінка поточної фінансової політики, системи управління фінансами і загальної господарської стратегії фірми.

За результатами аналізу розробляється проект заходів або пропозицій, спрямованих на поліпшення фінансового стану компанії. Шляхи поліпшення фінансового стану можуть зачіпати як безпосередньо фінансову складову діяльності організації, так і загальноекономічні напрямки, які дозволять покращити фінансовий стан підприємства. При цьому досить часто поліпшення фінансового стану може залежати від переоснащення підприємства виробничим обладнанням або відсутність грошових коштів для реалізації запропонованих

напрямоків. У цьому випадку першочерговим завданням поліпшення фінансового стану буде вишукування додаткових фінансових ресурсів на реалізацію запропонованих заходів. Впровадження запропонованих заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану дозволить підприємству отримати більше можливостей щодо прийняття бізнес-рішень, пов'язаних з підвищенням ефективності компанії і збільшенню прибутку. Крім того, поліпшення фінансового стану призводить до підвищення прозорості для інвесторів і акціонерів, поліпшення оперативності та інвестиційної привабливості підприємства.

Безперебійне виробництво і реалізація якісного продукту впливають на економічний стан організації. Збої в процесі виробництва, зниження якості продукту або послуг, ускладнення з реалізацією продукції може призвести до зниження поступання грошових коштів на рахунок підприємства, у результаті чого знижується його платоспроможність. Відсутність фінансових ресурсів може також послужити причиною і привести до перебоїв у належній забезпеченості необхідними матеріальними ресурсами виробничого процесу. Організація здатна здійснювати власні фінансові інтереси тільки через забезпечення безперебійних відносин з компаньйонами. Економічна діяльність містить у собі всі грошові відносини, які пов'язані з виробництвом і реалізацією, відтворенням основних і оборотних фондів, утворенням і застосуванням прибутку, з цієї причини діяльність підприємств має бути орієнтована на ефективного використання капіталу, дотримання фінансової дисципліни, доцільного співвідношення власних та позикових коштів, економічної стабільності з метою ефективного функціонування підприємств від поліпшення економічного становища організації залежать економічні перспективи.

Таким чином, значну роль в досягненні сталого економічного стану підприємства належить фінансовому аналізу, а результат фінансового аналізу залежить від організації та достовірності інформативною основи.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицький . – К.: КНЕУ, 2005 . – 592 с.
2. Мулик Т.О. Методичні аспекти аналізу фінансового стану [Електронний ресурс]/ Т.О.Мулик, В.М. Скрипник// Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Режим доступу : <http://intkonf.org/ken-mulik-t-o-skrupnik-vmmethodichni-aspekti-analizu-finansovogo-stanu>.
3. Материнська О.А. Аналіз фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / О.А. Материнська, І.С. Слободянюк // Матеріали конференції – Режим доступу : http://rusnauka.com/6_PNI_2011/Economics/10_80048.doc.htm.
4. Олексів І.Б. Проблеми аналізу та оцінки фінансового стану підприємства [Електронний ресурс]/ І.Б.Олексів, Р.В. Фещур // Режим доступу : <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/8496/1/51.pdf>.
5. Подольська В.О. Фінансовий аналіз : навч. посібник / В.О. Подольська, О.В. Яріш . – К.: ЦНЛ, 2007. – 488 с.
6. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз: підручник / Ю.С. Цал-Цалко, Ю.Ю. Мороз, Л. А. Суліменко; Житомир. нац. агрокол. ун-т. – 5-те вид., доповн. – Житомир : Рута, 2012. – 608 с
7. Попова С.П. Сутність та необхідність здійснення оцінки фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / Попова С.П. – Режим доступу до ресурсу: http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/7469/1/ilovepdf_com-6-10.pdf.
8. Коваленко О.В. Особливості експрес-аналізу фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / Коваленко О.В. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/12345/927/18.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
9. Пилипенко А.В. Методи оцінки та шляхи стабілізації фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / Пилипенко А.В.. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/7470/1/ilovepdf_com-13-18.pdf.

10. Гахович Н.Г. Розвиток вітчизняного вагонобудування та його перспективи [Електронний ресурс] / Гахович Н.Г.. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/12/51.pdf>.
11. Kobushko I., Improvement of the mechanism of innovative development of small and medium-sized enterprises./ Kobushko I., Jula, O., Kolesnyk, M.// SocioEconomic Challenges. – 2017 - №1(1). – P. 60-67. Doi: 10.21272/sec.2017.1-07.
12. Narayanan, B. G. International trade policies and sustainability of nano-textiles/ Narayanan, B. G., Kadasala, N. R., Achari, L. V.// SocioEconomic Challenges, - 2017. - № 1(2), - P. 27-33. Doi: 10.21272/sec.1(2).27-33.2017.
13. Obidjon, G. Research of innovation activity influence on return of stocks in industrial enterprises/ Obidjon, G., Zakharkin, O., Zakharkina, L.// SocioEconomic Challenges. – 2017. - №1(2), - P.80-102. DOI: 10.21272/sec.1(2).80-102.2017.
14. Nguedie, Y. H. Corruption, Investment and Economic Growth in Developing Countries: A Panel Smooth Transition Regression Approach// SocioEconomic Challenges, - 2018. - № 2(1), - P. 63-68. DOI: 10.21272/sec.2(1).63-68.2018
15. Palienko, M., The Impact of Social Factors on Macroeconomic Stability: Empirical Evidence for Ukraine and European Union Countries/ Palienko, M., Lyulyov, O.// SocioEconomic Challenges. – 2018. – №2(1), P.103-116. DOI: 10.21272/sec.2(1).103-116.2018
16. Vidic, F. Entrepreneurial Orientation and Knowledge Creation and Their Impact on Company Performance/ Vidic, F.// SocioEconomic Challenges, - 2018. – №3(2), P.37-48. DOI: 10.21272/sec.3(2).37-48.2018
17. Shafi, S. Employees' Self-Cultural Integration Through Cultural Intelligence: A Case Of Finnish Firm// SocioEconomic Challenges. – 2018. - №4(2), P.32-43. DOI: [http://doi.org/10.21272/sec.2\(4\).32-43.2018](http://doi.org/10.21272/sec.2(4).32-43.2018)
18. Meresa, M. Factors Determining the Success of Small and Medium Enterprises in Tigray region: the Case of selected town Hintalo Wejerat Wereda./ Meresa, M., Kidanemariam, H // SocioEconomic Challenges. – 2019. – №3(1), P. 72-89. [http://doi.org/10.21272/sec.3\(1\).72-89.2019](http://doi.org/10.21272/sec.3(1).72-89.2019).

19. Balas, A.N. The Global Economic Crisis And Retailers' Security Concerns: The Trends / A.N. Balas, H.D. Kaya // SocioEconomic Challenges. - 2019. - №3(2). - P. 5-14. DOI: [http://doi.org/10.21272/sec.3\(2\).5-14.2019](http://doi.org/10.21272/sec.3(2).5-14.2019)
20. Zwerenz, D. Racism In Germany And The Global Consequences For Premium Brands// SocioEconomic Challenges. – 2019. – №3(2). - P. 54-62. DOI: [http://doi.org/10.21272/sec.3\(2\).54-62.2019](http://doi.org/10.21272/sec.3(2).54-62.2019).
21. Kaya, H.D. Government Support, Entrepreneurial Activity and Firm Growth// SocioEconomic Challenges. – 2019. - №3(3). – P. 5-12. DOI: [http://doi.org/10.21272/sec.3\(3\).5-12.2019](http://doi.org/10.21272/sec.3(3).5-12.2019).
22. Augbaka, M. Economic Development, Foreign Aid and Poverty Reduction: Paradigm in Nigeria. / Augbaka, M., Awujola, A., Shcherbyna, T. // SocioEconomic Challenges. – 2019. - № 3(4), P. 5-12. DOI: [http://doi.org/10.21272/sec.3\(4\).5-12.2019](http://doi.org/10.21272/sec.3(4).5-12.2019).
23. Saima, T. Geopolitics of International Relations, Ethnic Polarization and Internal Conflict: A Case for Pakistan // SocioEconomic Challenges. – 2019. - №3(4), P. 25-38. DOI: [http://doi.org/10.21272/sec.3\(4\).25-38.2019](http://doi.org/10.21272/sec.3(4).25-38.2019).
24. Goncharenko T. Balance Between Risk And Profit In The Context Of Strategic Management: The Case Of Ukrainian Banks / Goncharenko T., Lopa L. // SocioEconomic Challenges. – 2020. - №4(1), P. 111-121. DOI: [http://doi.org/10.21272/sec.4\(1\).111-121.2020](http://doi.org/10.21272/sec.4(1).111-121.2020).
25. Pavlyk, V. Institutional Determinants Of Assessing Energy Efficiency Gaps In The National Economy // SocioEconomic Challenges. – 2020. - №4(1), P. 122-128. DOI: [http://doi.org/10.21272/sec.4\(1\).122-128.2020](http://doi.org/10.21272/sec.4(1).122-128.2020).
26. Загородній А.Г. Фінансовий словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Т.С. Смовженко ; 3-є вид., випр. та доп. – К. : Знання, 2000.
27. Герасимов И.С. Значение финансового анализа для успешного развития предприятия / И.С. Герасимов, В.М. Романов, Д.Э. Яременко // Вестник ФГУП НПО им. С.А. Лавочкина. – 2010.
28. Кулик О. УЗ обмежить ввезення списаних російських вагонів на територію України [Електронний ресурс] / Кулик О.. – 2020. – Режим доступу до ресурсу:

<https://railinsider.com.ua/uz-obmezhyt-vvezennya-spysanyh-rosijskyh-vagoniv-na-terytoriyu-ukrayiny/>.

29. Петренко В. С. Оцінка та шляхи покращення фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / Валентина Сергіївна Петренко – Режим доступу до ресурсу: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/14490535324677.pdf>

30. Герченко А. С. Сутність діагностики фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / Герченко А. С.. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://fmab.khadi.kharkov.ua/fileadmin/> .

Додаток А Баланс ПрАТ «Дніпровагонмаш»

Таблиця А.1 – «Баланс ПрАТ «Дніпровагонмаш»

Баланс на 31.12.2019р.						
					тис.грн	тис.грн
Актив	Код рядка	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
1	2				3	4
I. Необоротні активи						
Нематеріальні активи:	1000	4258	4509	4556	4241	7868
первісна вартість	1001	14308	10098	9375	10600	15573
накопичена амортизація	1002	-10050	-5589	-4819	-6359	-7705
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0	0	0
Основні засоби:	1010	82019	67143	64639	75955	116177
первісна вартість	1011	221661	223430	234685	259711	317523
знос	1012	-139642	-156287	-170046	-183756	-201346
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0	0	0	0
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0	0	0	0
знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:					0	0
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	1722	1967	2039	1861	1827
інші фінансові інвестиції	1035	102714	1342	665	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	-	317	532	1262	4763
Гудвіл	1050	0	0	0	0	0
Відстрочені аквізичні витрати	1060	0	0	0	0	0
Залишок коштів у централіз.страхових рез.фондах	1065	0	0	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	19724	0	0	0	0
Усього за розділом I	1095	210437	75278	72431	83319	130635
II. Оборотні активи						
Запаси:	1100	124077	115392	283238	450332	370325
Виробничі запаси	1101	95520	82587	242454	384812	215935
Незавершене виробництво	1102	26330	29191	33844	63309	55580
Готова продукція	1103	2225	3609	6926	2187	98789
Товари	1104	2	5	14	24	21
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0	0	0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	2962	99249	48096	145088	11354
Дебіторська заборгованість за	1130	2643	40587	48009	46369	89799

розрахунками: за виданими авансами						
з бюджетом	1135	72574	6290	11741	0	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	60127	6167	4928	0	0
Дебіторська заборгованість з нарахованих доходів	1140	62550	62860	62586	62624	16741
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	914229	1042584	1047987	1139562	586498
Поточні фінансові інвестиції	1160	92623	27407	665	665	0
Гроші та їх еквіваленти:	1165	49728	140372	59465	137147	117912
Готівка	1166	0	0	2	1	2
Рахунки в банках	1167	49728	140372	59463	137146	117910
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0	0	0
у т.ч. в резервах довгостр.зобов'язань	1181	0	0	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0	0	0	0
Усього за розділом II	1195	1321386	1534741	1561787	1981787	1192629
III.Необоротні активи та групи вибуття	1200	0	0	0	0	0
Баланс	1300	1531823	1610019	1634218	2065106	1323264
Пасив	Код рядка				43465	43830
	1 2				4	0
I. Власний капітал						
Зареєстрований капітал	1400	8318	8318	8318	8318	8318
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0	0	0
Додатковий вкладений капітал	1410	3626	3871	3943	3765	3731
Емісійний дохід	1411	603	603	603	603	603
Накопичені курсові різниці	1412	172	416	488	310	276
Резервний капітал	1415	46922	46922	46922	46922	46922
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1418639	1423090	1427241	1573311	462541
Неконтрольовані доли					0	0
Неоплачений капітал	1425	0	0	0	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0	0	0	0
Інші резерви	1435	0	0	0	0	0
Усього за розділом I	1495	1551058	1482201	1486424	1632316	521512
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення						
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	466	0	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	13298	13780	12384	18200	26598
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	1438	1617	1186
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0	0	3941
Довгострокове забезпечення	1521	0	0	0	0	0

витрат персоналу						
Цільове фінансування	1525	0	0	0	0	0
Багодійна допомога	1526	0	0	0	0	0
Страхові резерви	1530	0	0	0	0	0
у тому числі: резерв довгострок.зобов.	1531	0	0	0	0	0
резерв збитків або рез. належ. виплат	1532	0	0	0	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0	0	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0	0	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0	0	0
Усього за розділом II	1595	13764	13780	13822	19817	31725
III. Поточні зобов'язання і забезпечення						
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0	0	0
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0	0	938
за товари, роботи, послуги	1615	449	30832	28170	60096	11919
з бюджетом	1620	758	1918	2552	36934	19608
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0	11298	10225
розрахунки зі страхування	1625	534	1258	1799	3538	2440
з оплати праці	1630	2093	4516	6464	12802	9757
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	29672	66091	60336	257993	107325
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1184	1182	1182	1181	589671
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страх.діял.	1650	0	0	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	5703	8038	12461	24607	27331
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	161	203	21008	15822	1038
Усього за розділом III	1695	40554	114038	133972	412973	770027
IV.Зобов'язання пов'язані з необоротними активами та групами вибуття утримуваними для продажу	1700	0	0	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0	0	0
Баланс	1900	1531823	1610019	1634218	2065106	1323264

**Додаток Б Звіт про фінансові результати ПрАТ
«Дніпровагонмаш»**

Таблиця Б.1 Звіт про фінансові результати ПрАТ «Дніпровагонмаш»

Стаття	Код рядка	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	61213	324115	824736	2757291	2822567
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0	0	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0	0	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0	0	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0	0	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0	0	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-98505	-300671	-780975	-2508211	-2437607
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0	0	0	0
Валовий:						
прибуток	2090	0	23444	43761	249080	384960
збиток	2095	-37292	0	0	0	
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0	0	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0	0	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0	0	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0	0	0	0
Інші операційні доходи	2120	25292	20598	60903	132112	85630
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0	0	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0	0	0	0
Адміністративні витрати	2130	-45452	-46524	-61097	-86218	-107854
Витрати на збут	2150	-6921	-5750	-6980	-9990	-16830
Інші операційні витрати	2180	0	-16953	-44887	-107956	-76327
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0	0	0	0
Витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0	0	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:						
прибуток	2190	0	0	0	177028	269579
збиток	2195	-81628	-25185	-8300	0	
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0	0	0	187000
Інші фінансові доходи	2220	8882	32783	13359	9919	13284

Інші доходи	2240	223	280	469	543	565
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0	0	0	0
Фінансові витрати	2250	-2151	-1955	-1654	-1728	-8961
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0	0	0	0
Інші витрати	2270	-143	-108	-14	-219	-197
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0	0	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:						
прибуток	2290	0	5815	3860	185543	461270
збиток	2295	-74817	0	0	0	0
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	138	-1270	-784	-33972	-47818
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0	0	0	0
Чистий фінансовий результат:						
прибуток	2350	0	4608	3073	151571	413452
збиток	2355	-74679	0	0	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0	0	0	0
Інший сукупний дохід	2445	1342	-192	1315	-4978	-5041
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	1342	-192	1315	-4978	-5041
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	1100	-157	1078	-4978	-5041
Сукупний дохід / (збиток)	2465	-73579	4451	4151	146593	408411